

Національна академія наук України
ГОЛОВНА АСТРОНОМІЧНА
ОБСЕРВАТОРІЯ

03680 МСП, м. Київ,
вул. Академіка Заболотного, 27
Тел.: (044) 526 31 10
Факс: (044) 526 21 47
Для телеграм: Київ, небо
Ел.пошта: director@mao.kiev.ua
WWW: <http://www.mao.kiev.ua>

National Academy of Sciences of Ukraine
MAIN ASTRONOMICAL
OBSERVATORY

27 Akademika Zabolotnoho St.
03680 Kyiv, Ukraine
Tel.: 380-44-526 31 10
Fax: 380-44-526 21 47
E-mail: director@mao.kiev.ua
WWW: <http://www.mao.kiev.ua>

№ _____

**Голові Комітету з питань науки і освіти
Верховної Ради України**

Пані Лілії Гриневич

**Автору Електронної петиції
від 04.03.2016 р.**

Пану Сергію Горіченку

Тема: Відповідь на Електронну петицію «Україні – астрономічний час».

Автор петиції Сергій Горіченко піднімає актуальне питання щодо запровадження в Україні обґрунтованого порядку обчислення часу (див. Додаток 1).

Це питання зараз часто обговорюється у ЗМІ та спільнотою з прагненням запровадити оптимальний варіант обчислення часу в нашій державі, враховуючи перехід окремих її територій до московського годинного поясу, вплив змін порядку обчислення часу на здоров'я людей, на використання електроенергії тощо.

Проблема полягає в тому, що територія України входить до трьох годинних поясів (більше 90% - до 2-го годинного поясу) та у прагненні до максимального використання світової частини доби.

Пан Сергій Горіченко пропонує запровадити в Україні час другого годинного пояса без переходу на літній час.

На мою думку, цю пропозицію, яка вже була реалізована рішенням Верховної Ради України від 20.09.2011 р., не можна вважати оптимальною для нашої держави.

Таке рішення Верховної Ради України було вкрай негативно сприйняте спільнотою на сході України (див. у Додатку 2 мою відповідь на це питання).

Були подані до Верховної ради України інші пропозиції, зокрема розділити територію України на два годинних пояси (другий та третій) або запровадити єдиний час третього годинного поясу (в Додатку 3 подаю мою відповідь на таку пропозицію).

Отже, питання обчислення часу на території України потребує додаткового вивчення та узгодження на кількох рівнях – від наукової спільноти до Ради Європи, яка приймає рішення щодо скасування переходу на літній час на території Європи.

**З повагою,
директор ГАО НАН України
академік НАН України**

Я. С. Яцків

Час – складна філософська, наукова та соціальна категорія

Розглянемо останню з них, оскільки час визначає раціональну організацію виробничого та суспільного життя в державі.

У повсякденному житті людей на планеті Земля використовується середній сонячний час, в основі якого є видимий рух Сонця по небесній сфері. Це є так званий місцевий час, а на меридіані Грінвіча він отримав назву «Всесвітній час».

Внаслідок обертання Землі кульмінація Сонця в різних місцях на Землі настає в різні моменти часу в залежності від довготи місця перебування людини.

Очевидно, що користуватися місцевим часом в житті окремих регіонів незручно. Тому з 1884 року у світі було запроваджено поясний час – це місцевий час середнього меридіана одного з 24 поясів, на які поділена земна куля. Україна майже (підкреслюю – майже) повністю знаходиться в другому часовому поясі, і в нашій державі використовується Київський час (оскільки м. Київ знаходиться майже в центрі другого часового поясу).

Але проблема ось у чому – в різних регіонах України використовується один і той же час, але Сонце сходить та заходить в цих регіонах неодноразово.

В Ужгороді, приміром, воно сходить на одну годину дванадцять хвилин пізніше, ніж у Луганську. От і виходить, що одні закінчують робочий день уже у темний період доби, а інші його ще до світання розпочинають.

Виникає питання – як найраціональніше використати світлу частину доби.

З цією метою у світі було запроваджено використання т.з. літнього часу (в СРСР у 1930 р. запроваджено ще т.з. декретний час, а у 1981 р. – практику переходу на літній час весною та його скасування осінню), а у межах окремих часових поясів використовувати регіональні графіки робочого дня.